

[Gade]

Perspektiverne i at lade store dele af dansk mælkeproduktion gå over til økologisk drift forstår ministeren tilsyneladende ikke. Her er jo i virkeligheden chancen for at øge indtjeningen på en mærkevare, hvis intentionerne i SFs forslag til fremme af økologisk jordbrug bliver gennemført. Hr. Rønholt sagde, at vi skal efterkomme behovet, men ikke støtte, det ville give konkurrence. Ja, det vil det, men det er jo det, vi skal; vi skal jo konkurrere, vi skal sørge for, at vi producerer på bedre vilkår, så vi både kan hjælpe landmanden til at være miljøvogter og samtidig øge kvaliteten.

Omkostningsbegrænsninger snakker ministeren ikke meget om. Jamen er det da ikke hovedoverskriften i dansk landbrugspolitik i de kommende år? Rådgivningssiden må styrkes for at spare på omkostningssiden. I SF tror vi, at det igen er aktuelt at diskutere finansiering, og SFs bud er stadig en jordbrugerfond forvaltet af landbruget selv, lån til lav rente mod at fraskrive sig retten til værdistigninger, fællesmekanisering, andelsforeningsbrug, opmuntring til andelsbrug; alt det siger ministeren heller ingenting om.

Et sted peger ministeren på et problem, nemlig i uddannelserne; men det er jo også en katastrofe for dansk landbrug, at man ikke har uddannet arbejdskraft nok. Da SFs forslag til ændring af uddannelsen af landmænd var til debat i Folketinget for 2 år siden, ville vi ligestille den med andre erhvervsuddannelser; da fik vi at vide, at nu kom der noget, nu kom der en række initiativer. De har ikke hjulpet, forstår vi. Det vidste vi godt, men hvornår kan regeringspartierne tage sig sammen til at sige, at landbrugsuddannelsen ikke længere skal være under højskoleloven, men i stedet være parallel med andre uddannelser, så vi også får tiltrukket nye grupper, byfolkenes børn, til at søge uddannelse i landbruget? Det ville hjælpe landbruget meget, at vi fik uddannelsen på plads.

Min konklusion bliver, at regeringen ikke har forstået alvoren, at regeringen har ikke den nødvendige vilje og ikke tør lave den omstilling og den hårde prioritering, der skal til for at vælge en anden landbrugspolitik. Tiden er i virkeligheden inde til en anden satsning, og regeringen magter det tilsyneladende ikke. Det er det indtryk, man må få, når man har læst redegørelsen.

Larsen-Ledet (RV):

Så fik vi jo landbrugsministerens landbrugspolitiske redegørelse, og den kunne da have været værre. Der er nogle interessante og spændende ting deri, som man ikke kan lade være med at beskæftige sig med. Men helt overordnet er det et spørgsmål, om ministeren har dækning for de mange positive tiltag, der er omtalt. Hvor er midlerne til disse forskellige tiltag, som man på mange områder mener der er brug for? Og hvor store bliver de udgifter, der skal til, for at vi kan beskæftige os med alle de områder, hvor der skal mere dynamik og mere gang i en lang række ting? Det er da ikke helt ligegyldigt at få et indtryk af, hvordan det hænger sammen.

Først får vi jo en skildring af udviklingen mod færre og større landbrug, specialisering og koncentration af husdyr. Og dér vil jeg sige som den radikale opfattelse, at vi egentlig er kommet ret langt ad den vej, og vi er bekymrede, hvis vi skal gå længere ad den vej og komme til at opleve yderligere stor-koncentration af husdyr i Danmark. Vi mener også, at landbrugsloven og de nye miljøkrav med et vist antal dyr pr. hektar fremover modvirker store koncentrationer af husdyr, og det hilser vi med tilfredshed.

Det er også positivt for landsbysamfundene, at bremserne er slået i på det felt. Jeg håber, at vi fortsat kan være med til at slå bremserne i her i Folketinget, for at vi ikke skal komme ind i den samme udvikling, som vi har haft de sidste 15 år med årligt 3.000-4.000 landbrug, der forsvinder.

Eksportforholdene og produktionsforholdene er selvfølgelig skildret i redegørelsen, og vi ser jo, at der har været en væsentlig stigning i eksporten til lande uden for EF af forædlede produkter. Det er da i hvert fald noget, vi må hilse med tilfredshed. Vi ser også, at korneksporten er tredoblet fra 1981 til 1985, og det er selvfølgelig da godt, at vi også kan eksportere korn. Men bekymringen på den lange sigt går på, om vilkårene for husdyrproduktion bliver sådan, at en stadig større del af dansk jord bliver til kornbrug, og at korneksporten derfor kan få en mere dominerende plads på landbrugsmarkedet.

Noget, som bekymrer mig, er, at ministeren forudsiger, at prisen på landbrugsvarer vil vokse langsommere end prisen på andre